

CRÒNICA

Homenatge a Josep Puig i Cadafalch. — El dia 17 d'octubre de 1947 complí vuitanta anys el senyor Josep Puig i Cadafalch, President de la Secció Històrico-Arqueològica de l'Institut, doctor honoris causa de més d'una famosa universitat i membre corresponent de nombroses acadèmies estrangeres. Pocs dies després — el 9 de novembre — la S.C.E.H. s'aplegava en una sessió íntima per a fer patent la seva gran estima al seu President honorari; en aquella ocasió alguns dels nostres més destacats estudiosos analitzaven i enaltien les diverses facetes de la complexa personalitat del savi vuitantí: Adolf Florensa ens parlava de l'arquitecte; J. de C. Serra i Ràfols, de l'arqueòleg; A. Duran i Sanpere, de l'historiador de l'art; Pierre Deffontaines, de l'ambaixador de la nostra ciència; Jordi Rubió, del creador d'institucions culturals, i M. Coll i Alentorn, de l'home públic. Un homenatge a un mestre del valer científic i de la categoria internacional d'En Puig i Cadafalch, però, no podia quedar reduït a una simple reunió acadèmica, ans necessitava que es concretés materialment *ad perpetuam rei memoriam*. Així, a la mateixa festa de la tardor de 1947 l'autor d'aquestes ratlles anunciava el projecte, aleshores ja en via de realitzar-se, d'un recull d'estudis d'arqueologia, d'història de l'art i d'història que perpetués el nom de l'illustre investigador català, la qual es publicaria sota el patronatge d'un Comitè d'Honor format pels següents eminents estudiosos — tots ells membres numeraris, adjunts o corresponents de l'Institut —: A. Duran i Sanpere (Barcelona), Jordi Rubió (Barcelona), P. Bosch i Gimpera (París), Abat Dom Anselm M. Albareda (Ciutat del Vaticà), Jurgis Baltrusaitis (París), Walter S. Cook (Nova York), R. Filangieri di Candida (Nàpols), Pierre Lavedan (París), Wilhelm Neuss (Bonn) i Chandler R. Post (Cambridge, Mass.). El primer volum de la miscel·lània pogué sortir a llum a finals de 1951. Llarg fou el temps d'elaboració i diversos els canvis que calgué introduir en la seva estructura. Les dificultats de relació internacional en els moments que l'obra fou planejada i les estretors en què han de moure's les nostres empreses culturals no permeteren de donar-hi cabuda a tots els erudits que en temps normals hi haurien figurat i que el nostre gran arqueòleg mereixia; la gran aflluència de treballs, malgrat tot, obligà a doblar el nombre de pàgines previstes, a acceptar una gran quantitat de gravats i a fer dos volums en lloc del volum únic que havia estat projectat. El primer volum de la «Miscel·lània Puig i Cadafalch»¹ conté, així, quaranta-un treballs, ultra la bibliografia de l'homenatge. Entre els noms dels col·laboradors esmentem, per no citar sinó els de fora Catalunya, els de Paul Deschamps (París), Riccardo Filangieri di Candida (Nàpols), Walter S. Cook (Nova York), A. Jeanroy (Saint-Jean), Marcel Aubert (París), Augustin Fliche (Montpeller), J. J. A. Bertrand (Car-

1. «Miscel·lània Puig i Cadafalch». Recull d'estudis d'Arqueologia, d'Història de l'Art i d'Història oferts a Josep Puig i Cadafalch per la Societat Catalana d'Estudis Històrics. Volum I. Barcelona, Institut d'Estudis Catalans, 1947-1951. xxiv+390 pàgines +41 làmines.

cassona), Giovanni M. Bertini (Torí), Chandler R. Post (Cambridge, Mass.), Wilhelm Neuss (Bonn), Constantin Marinescu (París), J. L. H. Muller (París) i Paul Goubert (Roma). El dia 23 de desembre, també privadament, tingué lloc la presentació del volum a En Puig i Cadafalch; amb aquest motiu pronunciarren breus parlaments R. Aramon i Serra, President del Comitè Executiu de l'Homenatge; A. Duran i Sanpere, President del Comitè d'Honor; P. Deffontaines, en nom dels col·laboradors estrangers; C. Riba, President de torn de l'Institut, i l'homenatjat. R. Albert i Llauro, Secretari del Comitè Executiu, donà compte de les nombroses adhesions i telegrams rebuts, entre els quals cal destacar els dels Presidents de l'Acadèmia Pontifícia d'Arqueologia (Ciutat del Vaticà), de l'Acadèmia de Belles Arts (Lisboa), de la Societat Arqueològica de Tolosa, de la Societat Nacional d'Antiquaris de França (París), del Comitè Internacional d'Història de l'Art, de l'Acadèmia d'Arqueologia, Lletres i Belles Arts (Nàpols), de la Societat Agrícola, Científica i Literària dels Pirineus Orientals (Perpinyà) i de la Secció rossellonesa de l'Institut d'Estudis Ligurs (Perpinyà); del Secretari executiu de l'Acadèmia Medieval d'Amèrica (Cambridge, Mass.); del Comissari general d'Excavacions Arqueològiques (Madrid), i dels Directors de l'Institut de Belles Arts (Nova York), de la Societat Francesa d'Arqueologia (París) i del Museu dels Monuments Francesos (París). Confiem que el segon volum de la «Miscel·lània Puig i Cadafalch», la impressió del qual es troba molt avançada, no haurà de fer-se esperar massa. — R. A. i S.

El primer Congrés d'Estudis Clàssics. — Organitzat per un Comitè presidit pel Prof. Jules Marouzeau, tingué lloc a París, del 28 d'agost al 2 de setembre de 1950, el primer Congrés de la Federació Internacional d'Associacions d'Estudis Clàssics. La sessió inaugural se celebrà a l'amfiteatre de la Sorbona, conjuntament amb la del novè Congrés de Ciències Històriques, que s'esqueia també a París els mateixos dies. Hans Nabholz, President del Comitè Internacional de Ciències Històriques, i Carsten Høeg, President de la F. I. A. E. C., llegiren sengles allocucions, a les quals contestà el Ministre Pierre-Olivier Lapie. La inauguració de les sessions dedicades als estudis clàssics es féu a l'Institut d'Art i Arqueologia — on se celebrà la resta del Congrés — amb parlaments de Ch. Picard, J. Marouzeau i P. Bosch i Gimpera. El mateix dia començaren les sessions de treball, en les quals alternaren la lectura i discussió de reports amb la presentació de comunicacions. A continuació donem la llista dels reports, tots ells d'extraordinari interès: L'heretatge indoeuropeu i els substrats mediterranis (llengües, institució, religió), per Benvenuto Terracini; Cooperació internacional i coordinació de disciplines i de publicacions, documentació i intercanvis, per Juliette Ernst; Els préstecs grecs en el món romà, per Santo Mazzarino; Les grans empreses internacionals i els instruments de treball: enciclopèdies, repertoris, catàlegs, índexs, lèxics, per Giuseppe Lugli; Cronologia hellenística: el segle II i el I a. de J. C., per Gisela Richter; Les formes del llatí dit «vulgar», per Giovanni Battista Pighi; Les formes del llatí dit «vulgar»: assaig de cronologia i sistematització de l'època d'August a les llengües romàniques, per Christine Mohrmann; El problema de l'edició (Col·leccions; Edicions sàvies, edicions tècniques; Ordre d'urgència en la publicació de textos medievals), per Alphonse Dain; L'avenir dels estudis sobre la mitologia grega, per Fernand Chapouthier; La literatura llatina d'època patristica: direccions de recerques, per Pierre Courcelle, i L'estilística grega, per Pierre Chantraine. Fou molt mogut i seguit amb un interès indefallent el debat sobre la cultura clàssica en l'ensenyament modern, dirigit per Jean Bayet i en el qual intervingueren d'una manera remarcable J. Marouzeau, P. Boyancé, M. Lacroix, V. Ussani, J. Beranger, P. J. Enk, St. Daitz, O. Regenbogen i molts d'altres.